

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

Szosa Chełmińska 30/32, 87-100 Toruń, tel. (056) 62-286-00, fax (056) 62-274-85
<http://www.wup.torun.pl> e-mail: wup@wup.torun.pl; towu@praca.gov.pl

SONDAŻ WŚRÓD PRACODAWCÓW

WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO – POMORSKIEGO

Opinion poll among employers

from kujawsko – pomorskie voivodship

Toruń, lipiec 2009 rok

Raport „**Sondaż pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego**” powstał w wyniku badania przeprowadzonego przy współpracy Wydziału Badań i Analiz WUP w Toruniu oraz powiatowych urzędów pracy w styczniu i lutym 2009 roku. Głównym celem była analiza popytu na pracę w podmiotach biorących udział w badaniu. Informacje te zostały również wykorzystane w opracowaniu raportu z Monitoringu Zawodów Deficytowych i Nadwyżkowych.

Raport ma charakter zarówno opisowy jak i tabelaryczny oraz przedstawia wszystkie zagadnienia będące przedmiotem przeprowadzonego badania. Podsumowanie natomiast skupia się na wybranych wnioskach wynikających z analizy.

Przy publikowaniu prosimy o podanie źródła.

Przygotowano w Wydziale Badań i Analiz

Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.

A report “**Opinion poll among employers from kujawsko-pomorskie voivodship**” was prepared on the basis of a research carried out by cooperation of the Department of Research and Analyses of Voivodship Labour Office in Toruń and Powiats Labour Offices in January and February of the year 2009. The main purpose was demand analysis for a job in entities taking part in the research. These information was exploited in a report “Monitoring of Shortage and Surplus Occupations”

The report has descriptive and tabular character and displays all issues which were the subject of the research.

Summary however focuses on chosen issues resulting from the analysis.

When publishing, please indicate the source.

Prepared in the Department of Research and Analyses of the Voivodship Labour Office in Toruń.

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	1
2. Charakterystyka próby badawczej.....	4
3. Zatrudnienie w firmie oraz przewidywane zmiany.....	6
4. Rekrutacja pracowników.....	20
5. Współpraca z pup.....	24
6. Podsumowanie.....	26
7. Summary in english.....	27
8. Post scriptum.....	28
9. Aneks statystyczny.....	30

SPIS TABEL, MAP I WYKRESÓW

Tabela 1.	Zestawienie wybranych informacji o liczbie pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego oraz biorących udział w sondażu	2
Tabela 2.	Przedsiębiorstwa według sektora własności	4
Tabela 3.	Przedsiębiorstwa według przynależności do grupy PKD i sektora własności (powyżej 20 podmiotów)	5
Tabela 4.	Zmiany w zatrudnieniu w ostatnich 6 miesiącach	6
Tabela 5.	Zatrudnienie absolwentów w ostatnich 6 miesiącach	7
Tabela 6.	Zatrudnieni absolwenci według wykształcenia	7
Tabela 7.	Ocena wybranych cech kandydatów do pracy	9
Tabela 8.	Przewidywane zmiany w zatrudnieniu w 2009 roku	10
Tabela 9.	Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku według zawodów (powyżej 20 osób)	12
Tabela 10.	Główne powody zatrudnienia nowych pracowników	15
Tabela 11.	Dodatkowe umiejętności kandydatów do pracy	16
Tabela 12.	Planowane zwolnienia w 2009 roku (20 i więcej osób) według zawodów	18

Tabela 13.	Główne powody redukcji zatrudnienia	20
Tabela 14.	Ocena wybranych cech kandydatów do pracy	21
Tabela 15.	Trudności w rekrutacji	22
Tabela 16.	Częstość trudności w rekrutacji	22
Tabela 17.	Rodzaj trudności w rekrutacji	23
Tabela 18.	Źródła rekrutacji	24
Tabela 19.	Inne źródła rekrutacji	24
Tabela 20.	Współpraca z pup	25
Tabela 21.	Zakres współpracy z pup	25
Wykres 1.	Podmioty Gospodarki Narodowej według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w % (stan w dniu 30.06.2008 r.)	3
Wykres 2.	Liczebność próby według powiatów	4
Wykres 3.	Absolwenci według grup wielkich zawodów (w %)	8
Wykres 4.	Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku, według sekcji PKD przedsiębiorstw	14
Wykres 5.	Planowane zwolnienia w 2009 roku, według sekcji PKD przedsiębiorstwa	19
Mapa 1.	Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku, według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego	11
Mapa 2.	Planowane zwolnienia z pracy w 2009 roku według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego	17

ANEKS TABELARYCZNY

Tabela 1.	Przedsiębiorstwa biorące udział w sondażu pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 roku według grupy PKD i sektora własności	30
Tabela 2.	Plany zatrudnieniowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego biorących udział w sondażu w 2009 roku (według zawodów)	35
Tabela 3.	Planowana redukcja zatrudnienia wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego biorących udział w sondażu w 2009 roku (według zawodów)	40

1. WPROWADZENIE

W miesiącach styczniu i lutym 2009 roku powiatowe urzędy pracy realizowały wywiady kwestionariuszowe z lokalnymi pracodawcami w ramach „**Sondażu pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego**”.

Metodologia sondażu powstała w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Toruniu. Próba do sondażu została dobrana celowo, cechą która decydowała o wyborze danego pracodawcy była wielkość zatrudnienia. Podstawą takiego doboru było założenie, że największy wpływ na sytuację na rynku pracy mają pracodawcy zatrudniający największą liczbę pracowników. W próbie znalazły się przedsiębiorstwa ujęte w Krajowym Rejestrze Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON – stan w dniu 30.06.2008 r.

W pierwszym etapie zostały wybrane podmioty ze względu na kryterium wielkości zatrudnienia, były to **podmioty zatrudniające co najmniej 50 osób**. Z tych jednostek wybrano podmioty, oznaczone jako **aktywne, prowadzące działalność¹**.

Pracownicy powiatowych urzędów pracy – jako najlepiej zorientowani w sytuacji na lokalnym rynku pracy – dokonali weryfikacji dobranych w ten sposób list podmiotów pod kątem rzetelności i możliwości dotarcia do wskazanych pracodawców. Powiatowe urzędy pracy mogły zaproponować uwzględnienie w badaniu pracodawców zatrudniających mniej niż 50 osób, jeżeli uznały, że podmioty te mają duży wpływ na funkcjonowanie lokalnego rynku pracy. Realizacja sondażu ujawniła, iż część danych zawartych w rejestrze REGON jest nieaktualna (w kilku podmiotach liczba zatrudnionych uległa zmianie, niewielki procent pracodawców nie prowadził już działalności). Nieznaczna część badanych odmówiła udziału w sondażu. Nie miało to jednak większego wpływu na realizację badania.

¹ W rejestrze REGON stan aktywności prawnej i ekonomicznej podmiotów aktywnych oznacza, że podmiot: prowadzi działalność nieprzerwanie od momentu swojego zaistnienia, wznowił działalność po okresie jej zawieszenia i prowadzi ją w danym momencie, prowadzi częściowo działalność (nie w pełnym zakresie) będąc w stanie upadłości, likwidacji, w stadium organizowania się lub w budowie.

Tabela 1. Zestawienie wybranych informacji o liczbie pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego oraz biorących udział w sondażu

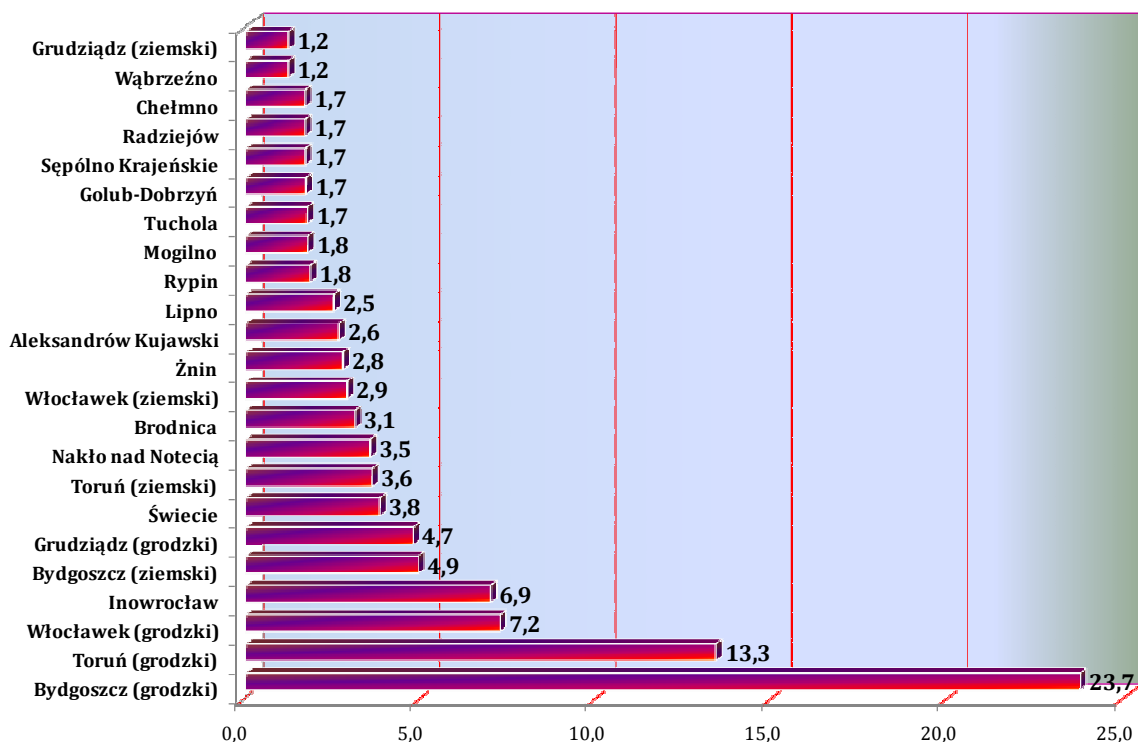
Wyszczególnienie	Podmioty Gospodarki Narodowej (dane GUS, stan w dniu 30.06.2008 r.)		REGON podmioty aktywne, powyżej 49 zatrudnionych (stan w dniu 30.06.2008 r.)		Pracodawcy, którzy wzięli udział w sondażu	
	liczba	w %	liczba	w %	liczba	w %
Kujawsko-pomorskie	190 177	100,0	1 777	100,0	1 132	100,0
Bydgoszcz (grodzki)	45 040	23,7	446	25,1	179	15,8
Bydgoszcz (ziemski)	9 302	4,9	79	4,4	41	3,6
Grudziądz (grodzki)	9 002	4,7	105	5,9	59	5,2
Grudziądz (ziemski)	2 273	1,2	19	1,1	5	0,4
Toruń (grodzki)	25 374	13,3	275	15,5	117	10,3
Toruń (ziemski)	6 796	3,6	53	3,0	45	4,0
Włocławek (grodzki)	13 711	7,2	140	7,9	82	7,2
Włocławek (ziemski)	5 451	2,9	27	1,5	27	2,4
Aleksandrów Kujawski	5 020	2,6	44	2,5	41	3,6
Brodnica	5 854	3,1	53	3,0	53	4,7
Chełmno	3 199	1,7	33	1,9	39	3,4
Golub-Dobrzyń	3 243	1,7	28	1,6	30	2,7
Inowrocław	13 193	6,9	127	7,1	62	5,5
Lipno	4 756	2,5	25	1,4	25	2,2
Mogilno	3 331	1,8	40	2,3	45	4,0
Nakło nad Notecią	6 709	3,5	52	2,9	52	4,6
Radziejów	3 205	1,7	17	1,0	15	1,3
Rypin	3 473	1,8	22	1,2	26	2,3
Sępólno Krajeńskie	3 212	1,7	25	1,4	25	2,2
Świecie	7 206	3,8	79	4,4	79	7,0
Tuchola	3 314	1,7	27	1,5	27	2,4
Wąbrzeźno	2 277	1,2	25	1,4	25	2,2
Żnin	5 236	2,8	36	2,0	33	2,9

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS² oraz badań własnych

Analizując dane zawarte w tabeli 1 zauważyć można, że udział podmiotów wybranych z bazy Regon (ze względu na dwa omówione wcześniej kryteria, tj. aktywne podmioty zatrudniające powyżej 49 pracowników) jest zbliżony do struktury Podmiotów Gospodarki Narodowej w poszczególnych powiatach województwa.

² Biuletyn statystyczny województwa kujawsko-pomorskiego, II kwartał 2008 r. Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Krajowy Rejestr Podmiotów Gospodarki Narodowej Regon – II kwartał 2008 r.

Wykres 1. Podmioty Gospodarki Narodowej według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego w % (stan w dniu 30.06.2008 r.)

Źródło: opracowanie na podstawie danych GUS³.

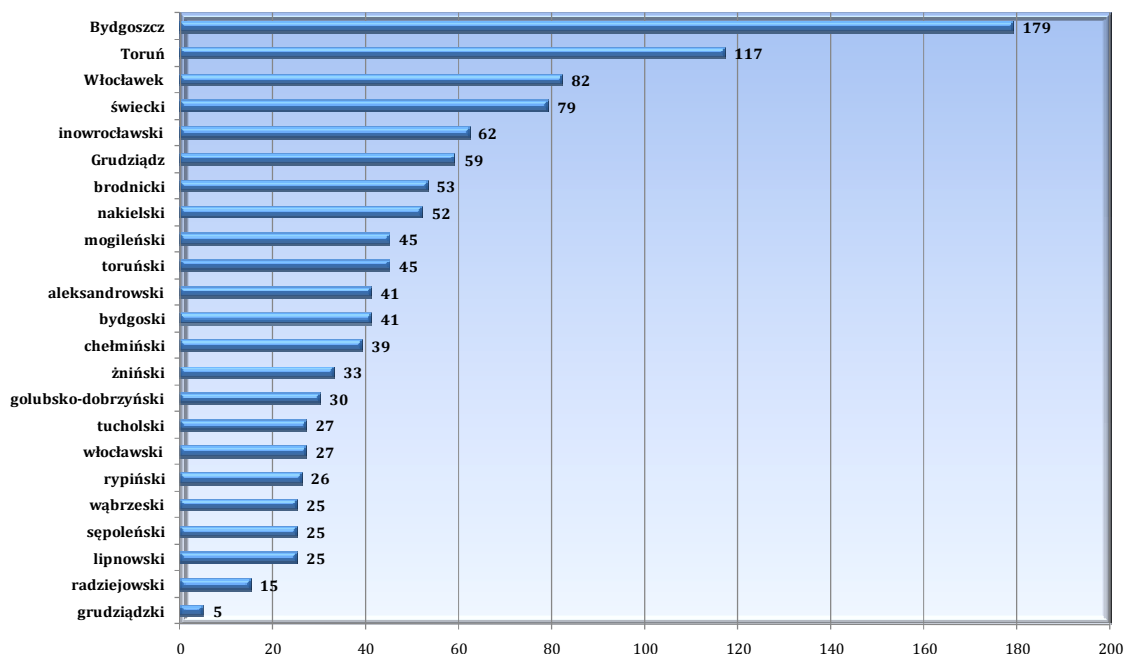
W przeważającej części udział pracodawców, którzy uczestniczyli w sondażu według powiatów także jest zbliżony do struktury Podmiotów Gospodarki Narodowej. Największe różnice dotyczą Bydgoszczy i Torunia. W tych dwóch ośrodkach zlokalizowana jest bardzo duża liczba największych podmiotów, dlatego ankietyzacji poddano tylko część z nich. W Bydgoszczy z 446 podmiotów wybrano 179, w Toruniu natomiast z 275 firm w sondażu udział wzięło 117.

³ Biuletyn statystyczny województwa kujawsko-pomorskiego, II kwartał 2008 r. Urząd Statystyczny w Bydgoszczy; Krajowy Rejestr Podmiotów Gospodarki Narodowej Regon – II kwartał 2008 r.

2. CHARAKTERYSTYKA PRÓBY BADAWCZEJ

Sondażem objęto 1.132 pracodawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego.

Wykres 2. Liczebność próby według powiatów

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Wśród 1.132 przedsiębiorstw, które wzięły udział w badaniu, większość – 59,5% prowadziło działalność w sektorze prywatnym. W ramach sektora publicznego działało 40,5% podmiotów. Przynależność przedsiębiorstw do danego sektora własności prezentuje tabela 2.

Tabela 2. Przedsiębiorstwa według sektora własności

Sektor własności	liczba przedsiębiorstw	w %
publiczny	458	40,5
prywatny	674	59,5
ogółem	1 132	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

**Tabela 3. Przedsiębiorstwa według przynależności do grupy PKD⁴
i sektora własności (powyżej 20 podmiotów)**

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	74	2	76
Szkoły podstawowe	70	0	70
Usługi na rzecz całego społeczeństwa	41	0	41
Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, z wyłączeniem szkół policealnych	38	0	38
Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich	1	32	33
Działalność wspomagająca edukację	32	0	32
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	1	31	32
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	3	28	31
Produkcja wyrobów z papieru i tektury	0	28	28
Działalność szpitali	19	6	25
Produkcja mebli	1	21	22
Produkcja wyrobów piekarskich i mącznych	0	22	22
Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	1	20	21
Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych	3	18	21

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Najwięcej przedsiębiorstw należało do sekcji: **Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne** – znalazło się tam 117 podmiotów z tego 115 należało do sektora publicznego. Do tej sekcji zaliczały się grupy: *Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna* oraz *Usługi na rzecz całego społeczeństwa*.

Duża liczba podmiotów (108) należała do sekcji: **Edukacja**, wszystkie z sektora publicznego.

Podmioty z grup: *Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich* oraz *Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych* w większości prowadziły działalność w sektorze prywatnym.

⁴ Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz.U. 251 poz 1885 z 31.12.2007 r.).

3. ZATRUDNIENIE W FIRMIE ORAZ PRZEWIDYWANE ZMIANY

We wszystkich badanych podmiotach łącznie zatrudnionych było 160.918 osób (stan w dniu 31.12.2008 r.). W badanych podmiotach przeciętne zatrudnienie wyniosło 143 osoby, w tym średnio 64 kobiety. Liczba zatrudnionych była zróżnicowana pod względem płci. Mężczyźni stanowili 55,8% wszystkich zatrudnionych czyli 89.844 osoby, natomiast liczba kobiet wyniosła 71.074, czyli 44,2% ogółu. Jedynie 15 przedsiębiorstw – 1,3%, w ogóle nie zatrudniało kobiet.

Przedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 250 osób stanowiły 86,8% wszystkich badanych podmiotów, w tym 20,2% firm zatrudniało mniej niż 50 pracowników (większość z nich zatrudniała od 35 do 50 pracowników, znalazły się one w próbie badawczej gdyż są to pracodawcy mający wpływ na lokalny rynek pracy, część tych podmiotów zmniejszyła w miesiącach poprzedzających badanie liczbę zatrudnionych osób i do niedawna figurowała w rejestrze Regon jako podmiot duży). W przedziale zatrudnienia od 251 do 500 osób, znalazło się 9,5% pracodawców, natomiast podmioty zatrudniające od 501 do 1.000 pracowników stanowiły 2,7%. Przedsiębiorstwa, w których liczba pracowników przewyższała 1.000 osób stanowiły 0,9% wszystkich podmiotów.

Pod względem sektora własności liczba zatrudnionych wyglądała następująco. W sektorze publicznym liczba zatrudnionych wyniosła 63.913, z tego 34.228 czyli 53,6% stanowiły kobiety. Przedsiębiorstwa prowadzące działalność w sektorze prywatnym zatrudniały 97.005 osób, z tego 36.846 osób, czyli 38,0% stanowiły kobiety, 15,6 punktu procentowego mniej niż w sektorze publicznym.

Zapytaliśmy pracodawców o zmiany w zatrudnieniu jakie dokonali w ciągu ostatnich 6 miesięcy. Odpowiedzi na to pytanie rozkładały się bardzo równomiernie. Wśród 33,4% przedsiębiorstw zatrudnienie pozostało bez zmian. W przypadku 32,5% podmiotów zatrudnienie uległo zmniejszeniu, natomiast 33,0% przedsiębiorstw zatrudniło nowych pracowników.

Tabela 4. Zmiany w zatrudnieniu w ostatnich 6 miesiącach

Wyszczególnienie	liczba przedsiębiorstw	w %
zwiększyło się	373	33,0
zmniejszyło się	368	32,5
pozostało bez zmian	378	33,4
brak danych	13	1,1
ogółem	1 132	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Kolejne z pytań dotyczyło zatrudnienia (w ostatnich 6 miesiącach) absolwentów z lat 2007 i 2008. Niewiele ponad połowa 52,4%, czyli 593 przedsiębiorstwa nie zatrudniały we wskazanym czasie absolwentów, natomiast 34,0% – 385 podmiotów – w badanym okresie czasu zatrudniło absolwentów. Odpowiedzi na to pytanie są przedstawione w tabeli 5.

Tabela 5. Zatrudnienie absolwentów w ostatnich 6 miesiącach.

Wyszczególnienie	liczba przedsiębiorstw	w %
zatrudnialiśmy absolwentów	385	34,0
nie zatrudnialiśmy absolwentów	593	52,4
trudno powiedzieć	52	4,6
brak danych	102	9,0
ogółem	1 132	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Łącznie w 385 przedsiębiorstwach zatrudnionych było 1.926 absolwentów. Największy udział – 33,3% stanowili absolwenci szkół wyższych. Liczną grupę stanowiły także osoby, które ukończyły szkoły policealne oraz średnie zawodowe – 25,9%. Udział absolwentów z wykształceniem na poziomie gimnazjalnym lub niższym wyniósł jedynie 1,1%.

Tabela 6. Zatrudnieni absolwenci według wykształcenia

Poziom wykształcenia	liczba	w %
gimnazjalne lub niższe	22	1,1
zawodowe	529	27,5
ogólnokształcące	223	11,6
policealne i średnie zawodowe	499	25,9
wyższe	641	33,3
brak danych	12	0,6
ogółem	1 926	100,0

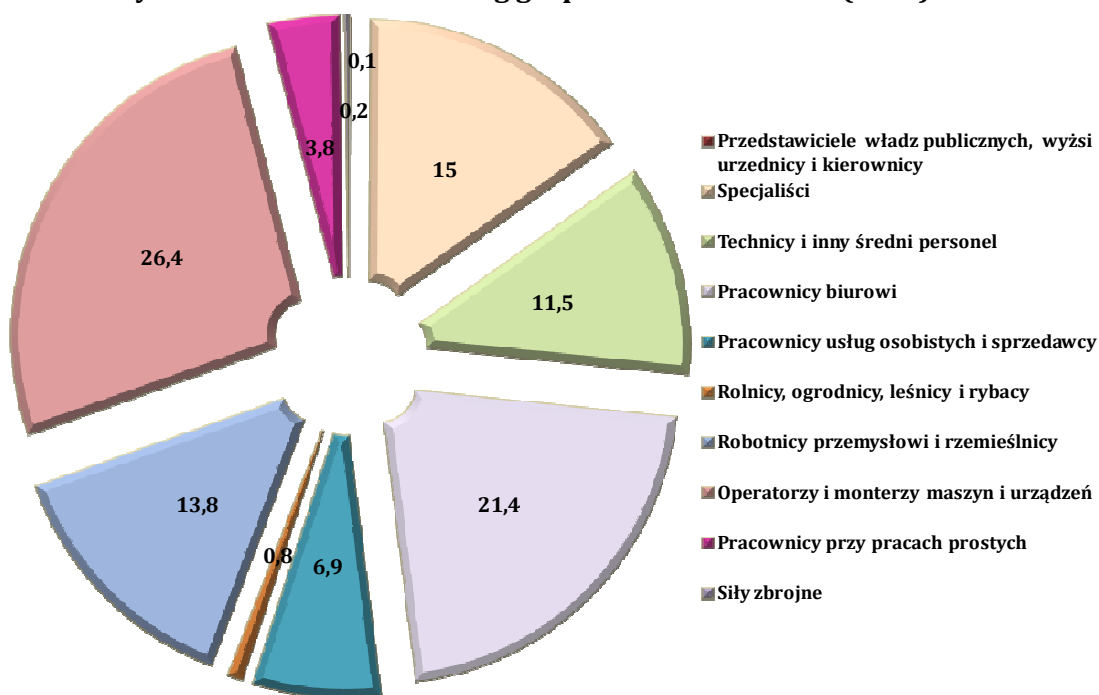
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Pracodawcy podali nazwy stanowisk, na jakich byli zatrudnieni absolwenci. Przyporządkowaliśmy je do grup wielkich zawodów.

W poszczególnych grupach znalazła się następująca liczba absolwentów:

- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 508 osób,
- Pracownicy biurowi – 411 osób,
- Specjaliści – 289 osób,
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 266 osób,
- Technicy i inny średni personel – 222 osoby,
- Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 133 osoby,
- Pracownicy przy pracach prostych – 73 osoby,
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 15 osób,
- Siły zbrojne – 4 osoby,
- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy – 2 osoby.

Wykres 3. Absolwenci według grup wielkich zawodów (w %)

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Kolejne z pytań dotyczyło opinii pracodawców zatrudniających absolwentów, na temat ich cech personalnych, wiedzy i umiejętności. Oceny w czterostopniowej skali zaprezentowane są w tabeli 7.

Generalnie cechy absolwentów zostały ocenione dobrze. Najwyżej pracodawcy ocenili gotowość absolwentów do podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych – 30,3% ocen bardzo dobrych i 29,3% dobrych. Wysoko również została oceniona obowiązkowość – 29,1% pracodawców oceniło ją bardzo dobrze, a 31,7% dobrze. Samodzielność oraz radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami otrzymały najmniej ocen bardzo dobrych, jedynie 10,6% pracodawców tak je oceniło.

Tabela 7. Ocena wybranych cech kandydatów do pracy

Cechy kandydatów do pracy	ocena cech kandydata do pracy (w %)						
	niedostatecznie	dostatecznie	dobrze	bardzo dobrze	nie wiem	brak danych	ogółem
wiedza fachowa	4,3	20,1	34,8	11,8	2,8	26,2	100,0
umiejętności praktyczne	5,1	21,9	33,7	10,8	2,4	26,2	100,0
uczenie się nowych obowiązków	0,4	6,9	38,8	26,8	1,0	26,2	100,0
staranność wykonywania pracy	0,6	9,8	38,8	24,0	0,8	26,0	100,0
obowiązkowość	0,8	11,0	31,7	29,1	1,0	26,4	100,0
radzenie sobie ze stresującymi sytuacjami	3,1	20,1	34,3	10,6	5,7	26,2	100,0
umiejętność pracy zespołowej	0,6	11,2	39,6	20,3	2,2	26,2	100,0
gotowość do podnoszenia kwalifikacji zawodowych	0,8	8,5	29,3	30,3	4,9	26,2	100,0
ambicja	0,4	10,4	29,7	28,0	5,3	26,2	100,0
komunikatywność	0,6	7,9	36,8	28,0	0,8	26,0	100,0
pracowitość	0,8	9,1	36,6	26,0	2,0	25,6	100,0
inicjatywa w działaniu	3,9	20,1	35,6	11,2	3,0	26,2	100,0
samodzielność	3,3	22,8	36,4	10,6	0,8	26,0	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

W badaniu zapytano przedsiębiorców o to, czy przewidują zmiany w zatrudnieniu w 2009 r. Ponad połowa – 55,9% nie przewidywała żadnych zmian. W trakcie przeprowadzania wywiadów (w styczniu 2009 roku) wielu pracodawców nie wiedziało, jak będzie wyglądać sytuacja ich przedsiębiorstwa w najbliższym czasie w związku z trudną sytuacją gospodarczą⁵. Zatrudnienie kolejnych pracowników przewidywało 28,6%

⁵ Ogólnoświatowy kryzys ekonomiczny rynku finansowego i bankowego.

pracodawców. Wyłącznie redukcja zatrudnienia w 2009 roku była planowana przez 10,4% przedsiębiorstw.

Tabela 8. Przewidywane zmiany w zatrudnieniu w 2009 roku

Wyszczególnienie	liczba przedsiębiorstw	w %
zatrudnienie kolejnych pracowników	324	28,6
zwolnienie pracowników	118	10,4
nie przewiduje zmian w zatrudnieniu	633	55,9
zarówno zatrudnienie jak i zwolnienie pracowników	40	3,5
brak danych	17	1,5
ogółem	1 132	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Chęć zatrudniania w 2009 r. nowych pracowników zadeklarowało 364 objętych badaniem podmiotów (324 podmiotów wyłącznie zatrudnienie oraz 40 zarówno zatrudnienie jak i zwolnienie pracowników). Pracodawcy ci łącznie planowali zatrudnić 2.603 pracowników. Deklarowane nowe zatrudnienia stanowiły 1,3% całkowitego zatrudnienia w firmach biorących udział w badaniu (stan w dniu 31.12.2008 r.).

Na mapie 1 zaprezentowany został udział popytu na pracę w poszczególnych powiatach województwa. Obliczono stosunek liczby planowanych przyjęć w powiecie do planowanych przyjęć do pracy ogółem w województwie.

Mapa 1. Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego

w procentach:

- 5,0 i mniej
- 5,1 - 10,0
- 10,1 i więcej

Podregion bydgosko - toruński - 26,1%
 Podregion grudziądzki - 28,2%
 Podregion włocławski - 45,7%

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Największa liczba planowanych przyjęć do pracy została zadeklarowana przez pracodawców w Bydgoszczy (12,8%) i powiecie mogileńskim (12,7%)

Pracodawcy najczęściej planowali zatrudnienia osób w następujących zawodach:

- robotnik gospodarczy – 322 osoby,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 251 osób,
- robotnik drogowy – 114 osób,
- szwaczka – 99 osób,
- sprzedawca – 71 osób.

Tabela 9 zawiera informacje o planowanych przyjęciach do pracy w 2009 roku, według zawodu. Pełne zestawienie planowanych przyjęć według zawodów zawiera aneks statystyczny.

Tabela 9. Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku według zawodów (powyżej 20 osób)

Kod zawodu	zawód	liczba osób
914103	Robotnik gospodarczy*	322
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	251
931203	Robotnik drogowy	114
743604	Szwaczka	99
522107	Sprzedawca	71
931301	Robotnik budowlany	64
419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	62
714101	Malarz budowlany	58
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	50
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	50
224101	Pielęgniarka	46
712102	Murarz	43
413103	Magazynier	41
741102	Przetwórcza ryb	40
913207	Sprzątaczką	40
742204	Stolarz	40
247901	Specjalista administracji publicznej	37
932103	Pakowacz	33
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	32
741201	Cukiernik	30
513301	Opiekunka domowa	30
721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	29
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	28
341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	21
811104	Operator maszyn urabiających i ładujących	20
825390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	20
741104	Rzeźnik wędliniarz	20
721202	Spawacz ręczny gazowy	20

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009” r.

* Planowane przyjęcia do pracy w tym zawodzie w dominującej części pochodziły z sekcji: *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne*, w związku z czym prawdopodobne jest, że przyjęcia te będą dotyczyły zatrudnienia subsydiowanego.

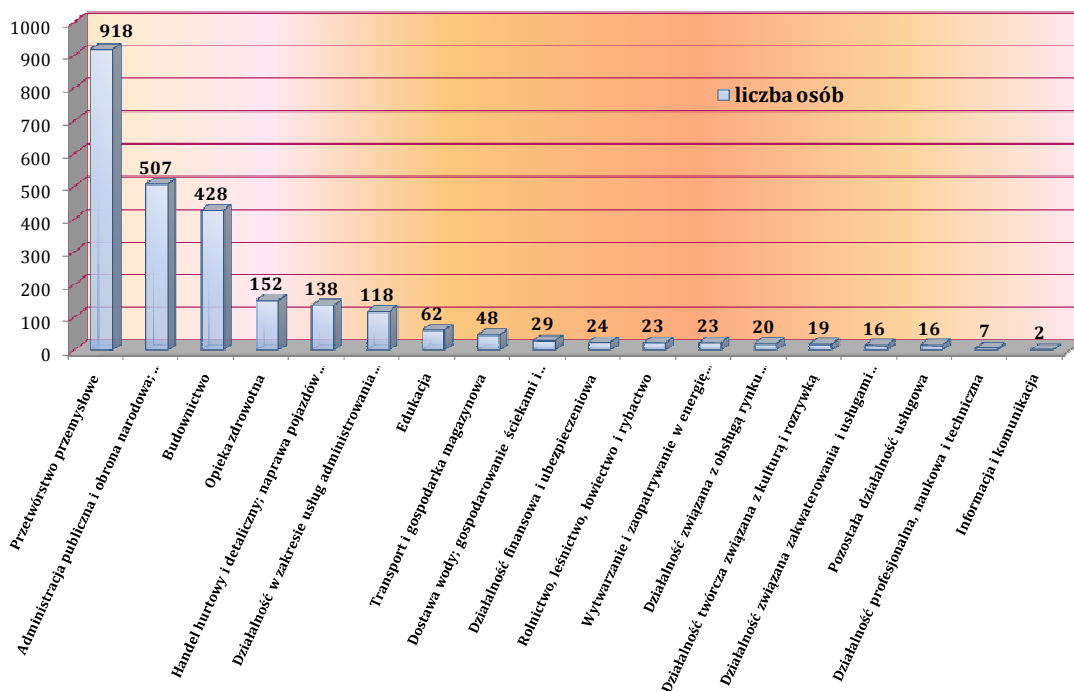
Pracodawcy największe zapotrzebowanie zgłaszali na pracowników z grup wielkich:

1. pracownicy przy pracach prostych – 920 osób,
2. robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 665 osób,
3. specjaliści – 275 osób,
4. operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń – 228 osób.

Najmniejsze zapotrzebowanie było na pracowników z grupy zawodowej *przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* – 7 osób. Pozostałe dwie grupy wielkie, jakie wystąpiły w planowanych zatrudnieniach w 2009 roku to: *technicy i inny średni personel* – 188 osób oraz *pracownicy biurowi* – 144 osoby.

Biorąc pod uwagę sekcję PKD przedsiębiorstwa, najwięcej przyjąć do pracy – 35,3%, planowano w sekcji: *Przetwórstwo przemysłowe*. Kolejnymi sekcjami PKD były: *Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – 19,5% oraz *Budownictwo* – 16,4%. Wykres 4 prezentuje dane dotyczące wszystkich sekcji PKD, w których planowano zatrudnienie nowych pracowników.

Wykres 4. Planowane przyjęcia do pracy w 2009 roku, według sekcji PKD przedsiębiorstw

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Głównym powodem zatrudnienia nowych pracowników w 2009 roku był rozwój firmy (41,7%) – następnie 40,5% pracodawców wskazało na potrzebę uzupełnienia braków kadrowych.

Tabela 10 zawiera pełne zestawienie powodów zwiększenia kadry, jakie zostały podane przez respondentów. Tylko 3 pracodawców nie podało takich powodów.

Tabela 10. Główne powody zatrudnienia nowych pracowników

Wyszczególnienie		liczba	w %
uzupełnienie braków kadrowych		130	35,7
w tym:	z powodu przejść pracowników na emeryturę	31	8,5
utworzenie nowego stanowiska pracy		6	1,6
nawiązanie współpracy z pup		4	1,1
zapotrzebowanie na specjalistów z odpowiednimi kwalifikacjami		12	3,3
sezonowe zwiększenie zatrudnienia		27	7,4
rozwój firmy		134	36,8
w tym:	zwiększenie produkcji	24	6,6
	wzrost liczby ustawowych zadań	12	3,3
	wprowadzenie nowych usług lub podniesienie ich jakości	7	1,9
	zwiększenie ilości zamówień i zleceń	32	8,8
	zwiększenie ilości oddziałów	8	2,2
czasowe zwiększenie zatrudnienia wynikające z konieczności wywiązania się z podjętych zobowiązań		8	2,2
brak danych		43	11,8
ogółem		364	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009” r.

Zapytaliśmy pracodawców o to, jakie dodatkowe umiejętności powinien posiadać kandydat na określone stanowisko. Najistotniejsze było posiadanie właściwych uprawnień i umiejętności do wykonywania danej pracy (25,7% wskazanych umiejętności). Na drugiej pozycji znalazło się doświadczenie zawodowe. Można zatem powiedzieć, że pracodawcy poszukują pracowników z kwalifikacjami, które pozwolą na sprawne wykonywanie powierzonych obowiązków, nie oczekują szerokich kwalifikacji, wykraczających poza oferowane stanowisko.

Przyjrzelśmy się oczekiwaniom pracodawców co do umiejętności pracowników w poszczególnych grupach wielkich zawodów. W grupie *Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy* pojawiło się mało dodatkowych umiejętności były to m.in. **odpowiednie wykształcenie, obsługa komputera, posiadanie odpowiednich uprawnień**. W grupie *Specjaliści* dość często pojawiały się dodatkowe umiejętności, najczęściej oczekiwano posiadania **określonych uprawnień i umiejętności oraz doświadczenia zawodowego**. Takich samych umiejętności oczekiwano najczęściej w grupie *Technicy i inny średni personel*. Od *Pracowników biurowych* oczekiwano posiadania **prawa jazdy, doświadczenia zawodowego, określonych uprawnień, znajomości języków obcych, obsługi komputera**.

Kolejnymi grupami, w których najczęściej wskazywano na doświadczenie i określone uprawnienia i umiejętności byli *Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* oraz *Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń wymieniono **określone uprawnienia i umiejętności, posiadanie prawa jazdy odpowiedniej kategorii, odpowiednie wykształcenie**. Wśród *Pracowników przy pracach prostych* pożądane umiejętności to ponownie **doświadczenie zawodowe i posiadanie określonych uprawnień i umiejętności**.

Tabela 11. Dodatkowe umiejętności kandydatów do pracy

Wyszczególnienie	liczba	w %
posiadanie określonych uprawnień lub umiejętności	90	25,7
doświadczenie zawodowe	74	21,1
odpowiednie wykształcenie	39	11,1
prawo jazdy odpowiedniej kategorii	31	8,9
obsługa komputer	29	8,3
w tym: znajomość konkretnego oprogramowania	7	.
ukończone specjalistyczne kursy	24	6,9
znajomość języków obcych	19	5,4
obsługa kasy fiskalnej	14	4,0
określone cechy osobowościowe	11	3,1
znajomość prawa i przepisów	9	2,6
orzeczenie o niepełnosprawności	4	1,1
obsługa urządzeń biurowych	2	0,6
niekaralność	2	0,6
badania sanitarne	2	0,6
suma	350	100,0

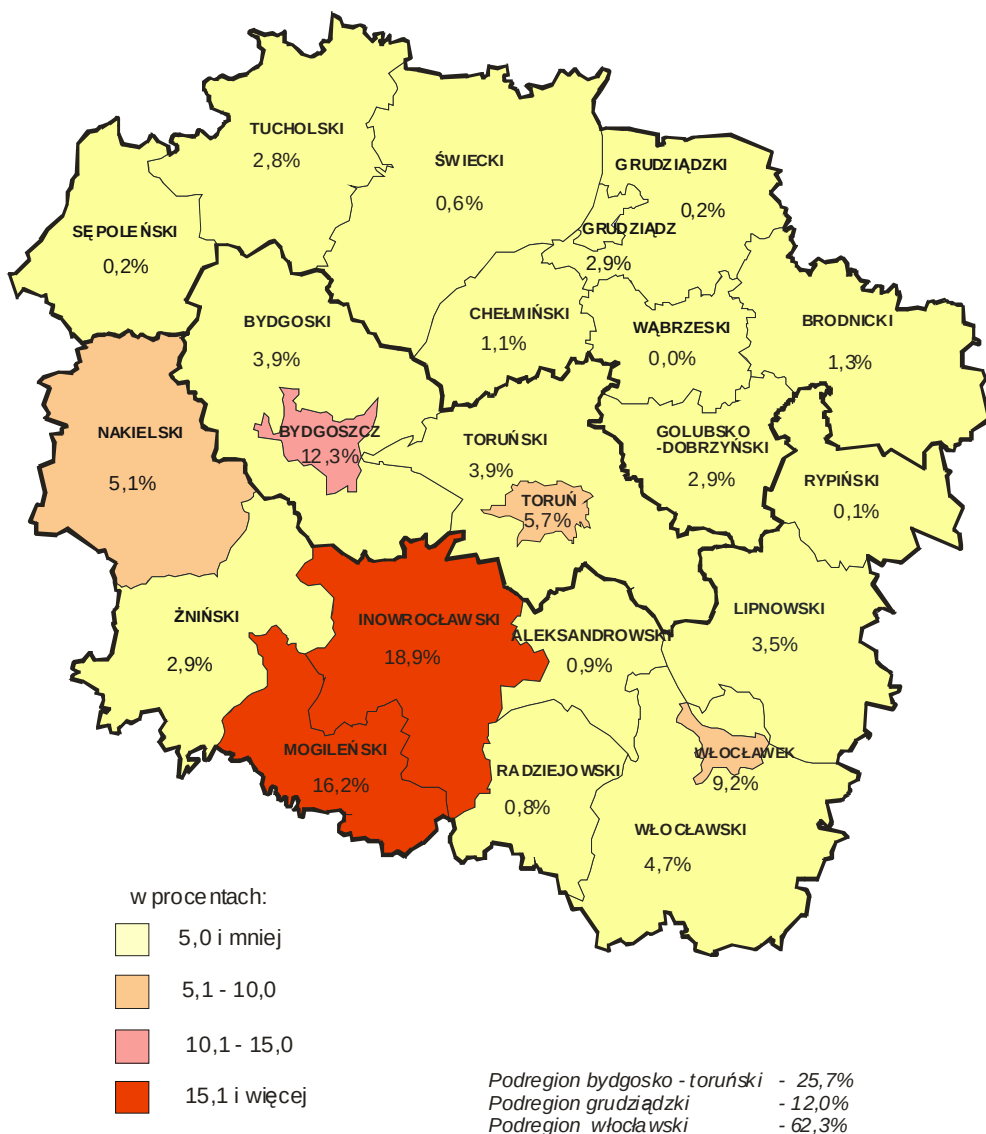
Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009” r.

Kolejne informacje, jakich udzielili nam pracodawcy dotyczyły planów redukcji zatrudnienia w 2009 r.

Zwolnienia pracowników w podmiotach biorących udział w sondażu na początku 2009 r. zostały oszacowane na poziomie 1.936 osób, czyli 1,2% zatrudnienia w przedsiębiorstwach. Należy pamiętać jednak, że sondaż przeprowadzany był na początku roku, kiedy pracodawcy mieli trudności z przewidzeniem sytuacji swojej firmy w najbliższym czasie i byli bardzo wstrzemięźliwi jeśli chodzi o formułowanie prognoz własnej sytuacji.

Mapa 2 prezentuje udział planowanych zwolnień w powiecie w ogólnej liczbie planowanych zwolnień w województwie. Największy udział wystąpił w sąsiadujących powiatach inowrocławskim (19,5%) i mogileńskim (16,6%).

Mapa 2. Planowane zwolnienia z pracy w 2009 roku według powiatów województwa kujawsko-pomorskiego

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009” r.

W podregionie włocławskim zlokalizowało się aż 64,1% planowanych w województwie kujawsko-pomorskim zwolnień.

Największa redukcja planowana była w zawodach:

- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 208 osób,
- ślusarz – 152 osoby,
- robotnik gospodarczy – 140 osób,
- pracownik biurowy – 117 osób,
- zdobnik szkła – 110 osób.

Tabela 12 zawiera zestawienie zawodów, w których planowane były zwolnienia w 2009 roku (20 osób i więcej).

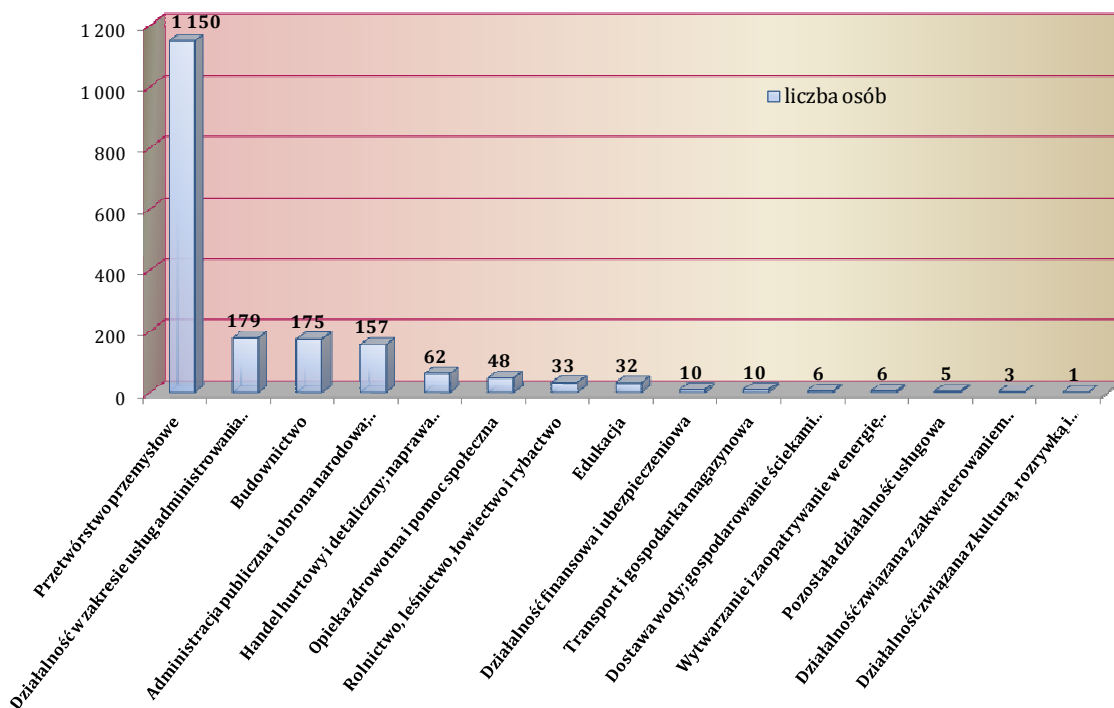
Tabela 12. Planowane zwolnienia w 2009 roku (20 i więcej osób) według zawodów

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Liczba osób
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	208
722204	Ślusarz	152
914103	Robotnik gospodarczy	140
419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	117
732407	Zdobnik szkła	110
515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	70
732202	Hutnik-dmucharz szkła	60
714101	Malarz budowlany	55
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	50
723306	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	50
743604	Szwaczka	49
931203	Robotnik drogowy	44
913207	Sprzątaczką	37
742204	Stolarz	30
814101	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	30
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	28
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	28
513301	Opiekunka domowa	27
931301	Robotnik budowlany	27
722304	Tokarz	24
722301	Frezer	23
734590	Pozostali introligatorzy	20
741202	Karmelarz	20
742290	Pozostali stolarze i pokrewni	20
825390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	20
828304	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	20
833390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	20
913206	Salowa	20

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Porównując informacje zawarte w tabeli 9 i 12 można zauważyć, że planowane przyjęcia do pracy jak i zwolnienia z pracy często dotyczą osób z tymi samymi zawodami. Sytuację tą można tłumaczyć sezonowym charakterem prac (np. w zawodach związanych z budownictwem i budową dróg) oraz dużą rotacją pracowników (np. w zawodach takich jak szwaczka, sprzątaczką, opiekunka domowa). Największa liczba planowanych zwolnień dotyczyła sekcji PKD – *Przetwórstwo przemysłowe*.

Wykres 5. Planowane zwolnienia w 2009 roku, według sekcji PKD przedsiębiorstwa

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Podsumowując: liczba planowanych przyjęć do pracy tylko nieznacznie przekroczyła liczbę planowanych zwolnień (667 przyjęć więcej niż zwolnień). Średnia liczba planowanych przyjęć do pracy wyniosła 2,3 osoby a średnia liczba zwolnień 1,7 osoby. Spowodowane to może być niepewnością

pracodawców co do sytuacji na rynku (w związku ze spowolnieniem gospodarczym).

Zapytaliśmy pracodawców o to, jakie są główne przyczyny redukcji zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Najczęstszą była odpowiedź: *spadek liczby zamówień i zleceń* (23,8%).

Tabela 13. Główne powody redukcji zatrudnienia

Wyszczególnienie	liczba	w %
przejście pracownika na emeryturę	20	12,2
spowolnienie gospodarcze, problemy finansowe	18	11,0
spadek liczby zamówień i zleceń	39	23,8
pracownik nie spełniał oczekiwań	8	4,9
rezygnacja z pracy	3	1,8
zmniejszenie produkcji	6	3,7
reorganizacja firmy	27	16,5
koniec prac sezonowych	14	8,5
wygaśnięcie umowy o pracę	13	7,9
likwidacja stanowiska pracy	6	3,7
inne	10	6,1
ogółem*	164	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

4. REKRUTACJA PRACOWNIKÓW

Zapytaliśmy pracodawców o to, w jakim stopniu cechy takie jak: poziom wykształcenia, wiedza ogólna, umiejętności praktyczne, cechy personalne, wiek oraz doświadczenie zawodowe decydują o przyjęciu kandydata do pracy. Cechy z powyżej wymienionego katalogu oceniane były w skali od 1 do 6, gdzie 1 oznaczało najmniej istotne a 6 – najważniejsze. W tabeli zaprezentowano wartości średniej ocen oraz dominanty⁶.

⁶ Dominanta – miara tendencji centralnej, nazywana też modalną. Dominanta jest wartością najliczniejszej kategorii zmiennej. Dominanta jest wartością zmiennej, jaką wskazuje największa liczba jednostek analizy a nie liczbą tych jednostek. Nawojczyk, Maria. 2002. *Przewodnik po statystyce dla socjologów*. Kraków, SPSS Polska, s. 82.

Tabela 14. Ocena wybranych cech kandydatów do pracy

Wyszczególnienie	wartość	cechy kandydatów					
		poziom wykształcenia	wiedza ogólna	umiejętności praktyczne	cechy prasonalne	wiek	doświadczenie zawodowe
ogółem	średnia	4,5	3,9	5,0	4,1	2,7	4,7
	dominanta	6	4	6	4	1	5
sektor prywatny	średnia	3,9	3,8	5,2	3,9	2,8	4,9
	dominanta	4	4	6	4	1	6
sektor publiczny	średnia	5,3	4,3	4,8	4,4	2,5	4,4
	dominanta	6	5	5	5	1	5

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Decydujące znaczenie dla pracodawców miały umiejętności praktyczne – średnia ocen 5,0 – oraz doświadczenie zawodowe ze średnią ocen 4,7. Obie cechy są ze sobą powiązane i szczególnie poszukiwane. Bardzo ważny jest również poziom wykształcenia kandydata do pracy (średnia ocen wyniosła 4,5). Wartości średniej i dominanty dla poszczególnych cech były prawie identyczne w sektorze prywatnym, jak dla całej próby. Nieco inaczej sytuacja wyglądała w sektorze publicznym, który najwyżej ceni u kandydatów do pracy poziom wykształcenia. Średnia ocen tej cechy w tym sektorze to 5,3, drugą cechą w kolejności były umiejętności praktyczne ze średnią 4,8. Prawdopodobnie wynika to z wymogów formalnych, jakie stawiane są pracownikom sektora publicznego.

Najniżej ocenioną cechą kandydatów do pracy był wiek. Część odpowiedzi mogła być oczywiście spowodowana prawnym zakazem dyskryminacji pracowników ze względu na wiek⁷, jednak wydaje się, iż ocena ta jest zgodna ze stanem faktycznym, tzn. podczas procesu rekrutacji pracodawca bierze pod uwagę kwalifikacje zawodowe kandydatów do pracy.

Ponad połowa (51,5%) pracodawców miała trudności w rekrutacji nowych pracowników. W sektorze prywatnym było gorzej niż w sektorze

⁷ Zgodnie z art. 18^{3a} § 1 kodeksu pracy pracownicy winni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, Ustawa z dnia 26 VI 1974 r. – Kodeks pracy. (tekst jednolity Dz.U. 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.)

publicznym, trudności z rekrutacją miało odpowiednio 57,0% i 43,4% pracodawców z tych sektorów.

Tabela 15. Trudności w rekrutacji

Wyszczególnienie	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %
mają trudności w rekrutacji	583	51,5	384	57,0	199	43,4
nie mają trudności w rekrutacji	533	47,1	280	41,5	253	55,2
brak danych	16	1,4	10	1,5	6	1,3
ogółem	1 132	100,0	674	100,0	458	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Przedsiębiorcy z sektora prywatnego dość często borykają się z trudnościami w pozyskaniu odpowiedniego pracownika. Sondaż ujawnił, że 52,5% z nich staje przed problemem z rekrutacją często i bardzo często. W sektorze publicznym udział tych odpowiedzi wyniósł 38,2%.

Tabela 16. Częstotliwość trudności w rekrutacji

Wyszczególnienie	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %
bardzo często	71	12,2	48	12,5	23	11,6
często	208	35,7	155	40,4	53	26,6
od czasu do czasu	239	41,0	142	37,0	97	48,7
dość rzadko	41	7,0	28	7,3	13	6,5
bardzo rzadko	24	4,1	11	2,9	13	6,5
ogółem	583	100,0	384	100,0	199	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Poprosiliśmy respondentów, aby wskazali problemy w rekrutacji. Główny rodzaj trudności w obu sektorach to brak pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje (doświadczenie zawodowe, posiadany zawód, poziom wykształcenia, ukończone kursy itp.).

Tabela 17. Rodzaj trudności w rekrutacji

Rodzaj trudności	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba	w %	liczba	w %	liczba	w %
brak pracowników posiadających odpowiednie kwalifikacje	429	73,6	283	73,7	146	73,4
brak właściwych cech osobowościowych do wykonywania oferowanej pracy	149	25,6	96	25,0	53	26,6
brak zainteresowania ofertą z powodu nieatrakcyjnych warunków pracy	154	26,4	79	20,6	75	37,7
brak zainteresowania ofertą, brak kandydatów do pracy	161	27,6	108	28,1	53	26,6
inne	24	4,1	19	4,9	5	2,5
ogółem	583	.	384	.	199	.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Biorąc pod uwagę źródła rekrutacji nowych pracowników, najczęściej wskazywanym okazały się urzędy pracy. Podczas poszukiwania nowych pracowników z ich usług korzysta 73,9% pracodawców. W sektorze publicznym liczba ta wyniosła 75,3%, natomiast w sektorze prywatnym 73,0%. Kolejnym ważnym źródłem informacji podczas zatrudniania nowych pracowników okazały się rekomendacje znajomych, rodziny i innych. Połowa (50,1%) pracodawców korzystała z tej formy poszukiwania nowych pracowników. W sektorze prywatnym odsetek ten był nieco wyższy – 59,1% pracodawców wykorzystywało rekomendacje rodziny i znajomych. Natomiast wśród pracodawców sektora publicznego, 36,9% podmiotów korzystało z tej formy rekrutacji.

Najmniejszą popularnością cieszyły się prywatne agencje pośrednictwa pracy, jedynie 4,9% pracodawców wykorzystywało ten sposób rekrutacji nowych pracowników. W tabeli nr 17 są zaprezentowane dane dotyczące źródeł rekrutacji z podziałem na sektor prowadzonej działalności.

Tabela 18. Źródła rekrutacji

Źródła rekrutacji	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %
urząd pracy	837	73,9	492	73,0	345	75,3
prywatne agencje pośrednictwa pracy	55	4,9	50	7,4	5	1,1
rekomendacje znajomych, rodziny, innych	567	50,1	398	59,1	169	36,9
Internet	296	26,1	186	27,6	110	24,0
ogłoszenia w środkach masowego przekazu	560	49,5	385	57,1	184	40,2
inne	216	19,1	76	11,3	140	30,6
ogółem	1 132	.	674	.	458	.

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Spośród dodatkowych źródeł rekrutacji najczęściej wymieniano samodzielne składanie ofert przez poszukujących pracy, tę formę wskazało 51,9%.

Tabela 19. Inne źródła rekrutacji

Inne źródła rekrutacji	liczba	w %
biura karier, inkubator przedsiębiorczości	4	1,9
BIP	22	10,2
oferty złożone samodzielnie	112	51,9
rekrutacja wewnętrzna	2	0,9
samodzielnie prowadzona rekrutacja	45	20,8
zatrudnienie po praktykach, stażu	2	0,9
brak danych	29	13,4
ogółem	216	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009

5. WSPÓŁPRACA Z PUP

Zdecydowana większość pracodawców – 93,3% planowała współpracę z powiatowym urzędem pracy. Dane dotyczące współpracy z pup są zaprezentowane w tabeli 20.

Tabela 20. Współpraca z pup

Wyszczególnienie	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %
planuje współpracę z PUP	985	93,3	584	97,3	401	92,5
nie planuje współpracy z PUP	121	5,7	76	2,7	45	6,3
brak danych	26	1,0	14	0,0	12	1,2
ogółem	1 132	100,0	674	100,0	458	100,0

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

Najczęściej deklarowano chęć podjęcia współpracy w zakresie pośrednictwa pracy (73,9% w sektorze prywatnym oraz 61,4% w sektorze publicznym). Inną preferowaną formą współdziałania z pup było korzystanie z subsydiowanych form niezatrudnieniowych. W sektorze publicznym odsetek ten był wyższy i wyniósł 59,8%. Natomiast wśród pracodawców z sektora prywatnego tą formą współpracy było zainteresowanych 39,6% podmiotów. Dane dotyczące zakresu współpracy z PUP są zaprezentowane w tabeli 21.

Tabela 21. Zakres współpracy z pup

Zakres współpracy z PUP	ogółem		sektor prywatny		sektor publiczny	
	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %	liczba przedsiębiorstw	w %
pośrednictwo pracy	779	68,8	498	73,9	281	61,4
poradnictwo zawodowe	96	8,5	52	7,7	44	9,6
szkolenia pracowników	160	14,1	107	15,9	53	11,6
korzystanie z subsydiowanych form	279	24,6	170	25,2	109	23,8
korzystanie z subsydiowanych form niezatrudnieniowych	541	47,8	267	39,6	274	59,8
inne	17	1,5	12	1,8	5	1,1
ogółem	1 132		674		458	

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego” w 2009 r.

6. PODSUMOWANIE

1. Sondażem objęto 1.132 pracodawców z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Byli to przeważnie pracodawcy zatrudniający co najmniej 50 osób. W przeważającej części udział pracodawców, którzy wzięli udział w sondażu według powiatów był zbliżony do struktury Podmiotów Gospodarki Narodowej województwa.
2. Badanie wśród pracodawców ujawniło plany zatrudnieniowe na 2009 rok. W badanej populacji, **28,6%** pracodawców zamierzało zatrudnić kolejnych pracowników. Zmian w zatrudnieniu nie przewidywało 55,9%. Wyłącznie zwolnienia planowało 10,4%. Pozostali pracodawcy – 3,6% – deklarowali zarówno zwolnienie jak i zatrudnienie pracowników. **Ogólnie liczba planowanych przyjęć do pracy nieznacznie przewyższyła liczbę planowanych zwolnień z pracy** (667 przyjęć więcej niż zwolnień).
3. Pracodawcy w sondażu największe zapotrzebowanie zgłaszali na stanowiska, które przyporządkowano do grupy wielkiej: ***pracownicy przy pracach prostych, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, specjaliści, oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń***.
4. Jako główny powód zatrudnienia nowych pracowników wskazano na rozwój firmy (41,7%).
5. Najwięcej planowanych zwolnień było w zawodach: ***robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, ślusarz, robotnik gospodarczy, pracownik biurowy, zdobnik szkła***. Planowane zwolnienia z pracy jak i planowane przyjęcia często dotyczą osób z tymi samymi zawodami.
6. Najczęściej jako przyczynę zwolnień podawano *spadek liczby zamówień i zleceń* (23,8%).
7. Absolwenci byli zatrudnieni w 1/3 przedsiębiorstw (34,0%). Najczęściej zatrudniani byli w zawodach należących do grup wielkich zawodów: ***operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń*** oraz ***pracownicy biurowi***.
8. Największy udział wśród zatrudnionych absolwentów ogółem – 33,3% stanowili absolwenci szkół wyższych.
9. Pracodawcy ocenili wybrane cechy absolwentów, generalna ocena była dobra. Najlepiej oceniona została **gotowość do podnoszenia własnych kwalifikacji zawodowych** oraz **obowiązkowość**.

7. SUMMARY IN ENGLISH

1. There were 1,132 employers surveyed from kujawsko-pomorskie voivodship. Mostly employers who employ at least 50 persons. Share of employers participated in the survey was similar to structure of National Economy Entities.
2. The survey among employers have disclosed employment plans for 2009. In surveyed population 28.6% of employers was intended to employ new workers. Changes in employment did not anticipated by 55.9%. Merely 10.4% planned dismissals only. The other employers – 3.6% – have declared both dismissals and employ workers. **In general a number of planned employment insignificantly exceeds a number of planned dismissals** (667 employments more than dismissals).
3. In the poll, notified the highest demand for post from big vocational group: **elementary occupations, craft and related trade workers, specialists and plant and machine operators and assemblers.**
4. Development of a firm (41,7%) was indicated as the main reason to employ new employees.
5. The most **planned dismissals** concerned professions: **subsidiary worker in manufacturing, locksmith, economic worker, office workers, glasses handicraft.** Planned dismissals as well as planned employment often concern on persons with the same professions.
6. The most often as a reason of dismissals was indicated decrease in the number of orders (23,8%).
7. 1/3 of enterprises employed the graduates. The most often they were employed in profession belong to big vocational groups: **equipment fitters and machine operators and office workers.**
8. The most share among employed graduates in total – 33.3% constituted graduates of tertiary education.
9. The employers have evaluated some selected features of the graduates. General result of the evaluation was good. The willingness to improve their qualifications and their conscientiousness were the most valued features.

8. POST SCRIPTUM

W kwietniu i maju 2008 roku, w województwie kujawsko-pomorskim zrealizowane było podobne badanie pracodawców (próba 688 podmiotów). W sondażu w 2008 roku najwięcej pracodawców należało do kategorii duże, tzn. o liczbie pracujących 50 i więcej, stanowili oni 42,2%. Przedsiębiorstwa średnie stanowiły 38,8%. Podmioty małe natomiast 19,0%.

Był to również sondaż realizowany przy współpracy z powiatowymi urzędami pracy, w którym wykorzystano kwestionariusz ze zbliżonym zestawem pytań⁸.

Z uwagi na różnice w doborach próby nieuzasadnione jest dokładne porównywanie ich wyników. Niemniej jednak pewne ogólne tendencje, jakie wskazały sondaże mogą posłużyć do szerszej diagnozy sytuacji na rynku pracy. Z uwagi na pogorszenie sytuacji gospodarczej interesujące było zestawienie odpowiedzi na pytania dotyczące zmian w zatrudnieniu.

Plany kadrowe przedsiębiorców w 2008 r. przedstawiały się następująco: 59,0% pracodawców planowało zatrudnić do końca roku kolejnych pracowników. Zarówno zwolnienie jak i zatrudnienie pracowników zadeklarowało 3,6%. Zwolnienie pracowników przewidywało jedynie 1,0%. Żadnych zmian w zatrudnieniu nie planowało 34,2% podmiotów. W badaniu realizowanym na początku 2009 roku zapytaliśmy natomiast pracodawców o to, jakich zmian w zatrudnieniu dokonali w ciągu ostatnich 6 miesięcy. Pytanie to może pośrednio zweryfikować stopień realizacji planowanych zmian w 2008 roku. Wśród 33,4% przedsiębiorstw zatrudnienie pozostało bez zmian, zwiększyło się w 33,0% podmiotów, w przypadku 32,5% podmiotów zatrudnienie uległo zmniejszeniu (w sondażu w 2008 r. zwolnienia pracowników przewidywał 1,0% podmiotów).

Planowane zmiany w zatrudnieniu wśród największych przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 roku były bardzo wstrzemięźliwe, aż 55,9% pracodawców nie przewidywało żadnych zmian. Zatrudnienie kolejnych pracowników planowało 28,6%, zwolnienia zaś 10,4% przedsiębiorców. Zarówno zwolnienie jak i zatrudnienie pracowników zadeklarowało 3,5%. Widać zatem, że generalna tendencja uległa zmianie. W połowie 2008 roku pracodawcy planowali w większości zatrudnienie kolejnych pracowników, natomiast na początku 2009 roku większość

⁸ Raport z badania jest dostępny na stronie internetowej WUP w Toruniu w zakładce publikacje – rynek pracy (www.wup.torun.pl).

pracodawców nie przewidywała żadnych zmian, sytuację tę wyjaśniali niepewnością co do sytuacji własnej firmy w najbliższym czasie.

Wśród 431 pracodawców w sondażu w 2008 roku planowana liczba zatrudnień wyniosła 2.933 osoby, co stanowiło 4,8% całkowitego zatrudnienia w firmach biorących udział w badaniu. W 2009 roku natomiast 364 pracodawców zadeklarowało chęć zatrudnienia do końca roku 2.603 osób (1,3% całkowitego zatrudnienia w firmach ankietowanych w 2009 roku). Planowane zwolnienia prezentowały się w następujący sposób, w 2008 roku zwolnienia pracowników planowało 32 pracodawców w liczbie 170 osób (0,3% zatrudnienia), w 2009 r. natomiast liczba podmiotów planujących zwolnienia wyniosła 158, redukcja miała objąć 1.936 osób (1,2% zatrudnienia w przedsiębiorstwach).

Najliczniejsze przyjęcia do pracy w 2008 roku zgłoszone były w następujących zawodach:

- monter sprzętu radiowego i telewizyjnego – 550 osób,
- magazynier – 234 osoby,
- pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle – 212 osób,
- robotnik gospodarczy – 190 osób,
- sprzedawca – 126 osób,
- pozostali robotnicy w produkcji wyrobów mlecznych – 120 osób.

W 2009 roku nieco inaczej rozkładał się popyt na prace zgłoszony przez pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego, najliczniejsze zapotrzebowanie zgłoszono w zawodzie:

- robotnik gospodarczy – 322 osoby, następnie:
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 251 osób,
- robotnik drogowy – 114 osób,
- szwaczka – 99 osób,
- sprzedawca – 71 osób.

Zawody, w których planowane były najliczniejsze zwolnienia w 2008 to: pakowacz – 65, następnie monter rowerów i wózków – 30 osób oraz pracownik biurowy – 20 osób. W 2009 r. największa redukcja spodziewana była w zawodach:

- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 208 osób,
- ślusarz – 152 osoby,
- robotnik gospodarczy – 140 osób,
- pracownik biurowy – 117 osób,
- zdobnik szkła -110 osób.

Tabela 1. Przedsiębiorstwa biorące udział w sondażu pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 roku według grupy PKD i sektora własności

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Administracja publiczna oraz polityka gospodarcza i społeczna	74	2	76
Szkoły podstawowe	70	0	70
Usługi na rzecz całego społeczeństwa	41	0	41
Gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne, z wyłączeniem szkół policealnych	38	0	38
Produkcja odzieży, z wyłączeniem wyrobów futrzarskich	1	32	33
Działalność wspomagająca edukację	32	0	32
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	1	31	32
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach	3	28	31
Produkcja wyrobów z papieru i tektury	0	28	28
Działalność szpitali	19	6	25
Produkcja mebli	1	21	22
Produkcja wyrobów piekarskich i mącznych	0	22	22
Produkcja wyrobów z tworzyw sztucznych	1	20	21
Roboty związane z budową dróg kołowych i szynowych	3	18	21
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości wykonywana na zlecenie	7	12	19
Przetwarzanie i konserwowanie mięsa oraz produkcja wyrobów z mięsa	0	19	19
Produkcja metalowych elementów konstrukcyjnych	0	17	17
Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób z zaburzeniami psychicznymi	11	5	16
Pośrednictwo pieniężne	2	14	16
Produkcja pozostałych gotowych wyrobów metalowych	1	14	15
Sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana	0	14	14
Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych	12	1	13
Pozostała wyspecjalizowana sprzedaż hurtowa	0	13	13
Praktyka lekarska	8	5	13
Produkcja pozostałych artykułów spożywczych	2	11	13
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania	0	13	13
Wytwarzanie i zaopatrywanie w parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	9	4	13
Pomoc społeczna z zakwaterowaniem dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	11	1	12
Pozostały transport lądowy pasażerski	8	4	12
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	11	0	11
Produkcja maszyn dla rolnictwa i leśnictwa	0	11	11
Zbieranie odpadów	5	6	11
Przetwarzanie i konserwowanie owoców i warzyw	0	10	10
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	2	7	9
Wytwarzanie wyrobów mleczarskich	0	9	9
Działalność usługowa wspomagająca rolnictwo i następująca po zbiorach	3	5	8
Naprawa i konserwacja metalowych wyrobów gotowych, maszyn i urządzeń	2	6	8

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Produkcja podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych	1	7	8
Produkcja pozostałych maszyn ogólnego przeznaczenia	1	7	8
Produkcja pozostałych maszyn specjalnego przeznaczenia	1	7	8
Działalność bibliotek, archiwów, muzeów oraz pozostała działalność związana z kulturą	7	0	7
Obróbka metali i nakładanie powłok na metale; obróbka mechaniczna elementów metalowych	1	6	7
Pozostała działalność w zakresie opieki zdrowotnej	6	1	7
Produkcja wyrobów nożowniczych, sztućców, narzędzi i wyrobów metalowych ogólnego przeznaczenia	0	7	7
Sprzedaż hurtowa żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	0	7	7
Szkoły policealne oraz wyższe	5	2	7
Drukowanie i działalność usługowa związana z poligrafią	0	6	6
Działalność pozostałych organizacji członkowskich	1	5	6
Pozostała indywidualna działalność usługowa	0	6	6
Pozostała pomoc społeczna z zakwaterowaniem	6	0	6
Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane	0	6	6
Produkcja wyrobów z betonu, cementu i gipsu	0	6	6
Sprzątanie obiektów	0	6	6
Sprzedaż detaliczna pozostałych wyrobów prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	0	6	6
Sprzedaż hurtowa i detaliczna pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	0	6	6
Sprzedaż hurtowa produktów rolnych i żywych zwierząt	0	6	6
Uprawy rolne inne niż wieloletnie	0	6	6
Wykonywanie instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych i pozostałych instalacji budowlanych	0	6	6
Działalność twórcza związana z kulturą i rozrywką	5	0	5
Produkcja napojów	0	5	5
Produkcja pozostałych wyrobów tekstylnych	0	5	5
Produkcja wyrobów tartacznych	0	5	5
Produkcja wyrobów, gdzie indziej niesklasyfikowana	0	5	5
Produkcja zbiorników, cystern i pojemników metalowych	1	4	5
Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	3	2	5
Chów i hodowla zwierząt	2	2	4
Magazynowanie i przechowywanie towarów	0	4	4
Pozostała pomoc społeczna bez zakwaterowania	4	0	4
Produkcja maszyn ogólnego przeznaczenia	0	4	4
Produkcja surówki, żelazostopów, żeliwa i stali oraz wyrobów hutniczych	0	4	4
Restauracje i pozostałe placówki gastronomiczne	1	3	4
Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	0	4	4
Działalność ochroniarska w zakresie obsługi systemów bezpieczeństwa	0	3	3
Działalność ochroniarska, z wyłączeniem obsługi systemów bezpieczeństwa	1	2	3
Działalność związków zawodowych	3	0	3
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	0	3	3
Odlewnictwo metali	0	3	3

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Pozaszkolne formy edukacji	2	1	3
Produkcja odzieży dzianej	0	3	3
Produkcja pozostałych wyrobów ze stali poddanej wstępnej obróbce	0	3	3
Produkcja sprzętu (tele)komunikacyjnego	0	3	3
Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków	0	3	3
Sprzedaż detaliczna artykułów użytku domowego prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	0	3	3
Sprzedaż hurtowa artykułów użytku domowego	0	3	3
Sprzedaż hurtowa i detaliczna części i akcesoriów do pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	0	3	3
Wychowanie przedszkolne	3	0	3
Wytwarzanie produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych	0	3	3
Badania i analizy techniczne	1	1	2
Działalność detektywistyczna	0	2	2
Działalność rachunkowo-księgowa; doradztwo podatkowe	1	1	2
Działalność usługowa wspomagająca transport	1	1	2
Działalność usługowa związana z leśnictwem	1	1	2
Działalność w zakresie architektury i inżynierii oraz związane z nią doradztwo techniczne	1	1	2
Działalność w zakresie telekomunikacji przewodowej	1	1	2
Hotele i podobne obiekty zakwaterowania	0	2	2
Obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2	0	2
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	2	0	2
Pomoc społeczna bez zakwaterowania dla osób w podeszłym wieku i osób niepełnosprawnych	2	0	2
Pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników	2	0	2
Produkcja elektronicznych elementów i obwodów drukowanych	0	2	2
Produkcja gotowych paszy i karmy dla zwierząt	0	2	2
Produkcja instrumentów i przyrządów pomiarowych, kontrolnych i nawigacyjnych; produkcja zegarków i zegarów	1	1	2
Produkcja masy włóknistej, papieru i tektury	0	2	2
Produkcja nadwozi do pojazdów silnikowych; produkcja przyczep i naczep	0	2	2
Produkcja obuwia	0	2	2
Produkcja olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego	0	2	2
Produkcja pozostałych wyrobów chemicznych	0	2	2
Produkcja pozostałych wyrobów z porcelany i ceramiki	1	1	2
Produkcja sprzętu transportowego, gdzie indziej niesklasyfikowana	0	2	2
Produkcja szkła i wyrobów ze szkła	0	2	2
Przetwarzanie i konserwowanie ryb, skorupiaków i mięczaków	0	2	2
Roboty związane z budową rurociągów, linii telekomunikacyjnych i elektroenergetycznych	0	2	2
Sprzedaż detaliczna paliw do pojazdów silnikowych na stacjach paliw	0	2	2
Transport drogowy towarów oraz działalność usługowa związana z przewodnikami	0	2	2
Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	1	1	2
Cięcie, formowanie i wykańczanie kamienia	0	1	1
Doradztwo związane z zarządzaniem	1	0	1

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Działalność organizacji komercyjnych, pracodawców oraz organizacji profesjonalnych	1	0	1
Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni	0	1	1
Działalność usługowa związana z zagospodarowaniem terenów zieleni	0	1	1
Działalność weterynaryjna	1	0	1
Działalność wspomagająca ubezpieczenia i fundusze emerytalne	0	1	1
Działalność wydawnicza w zakresie oprogramowania	0	1	1
Działalność związana z rekultywacją i pozostała działalność usługowa związana z gospodarką odpadami	0	1	1
Działalność związana ze sportem	1	0	1
Górnictwo i wydobywanie, gdzie indziej niesklasyfikowane	1	0	1
Instalowanie maszyn przemysłowych, sprzętu i wyposażenia	0	1	1
Kucie, prasowanie, wytłaczanie i walcowanie metali; metalurgia proszków	0	1	1
Naprawa i konserwacja artykułów użytku osobistego i domowego	0	1	1
Pomoc społeczna z zakwaterowaniem zapewniająca opiekę pielęgniarstwa	1	0	1
Pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana	1	0	1
Produkcja broni i amunicji	0	1	1
Produkcja ceramicznych materiałów budowlanych	0	1	1
Produkcja elektrycznego sprzętu oświetleniowego	0	1	1
Produkcja elektrycznych silników, prądnic, transformatorów, aparatury rozdzielczej i sterowniczej energii elektrycznej	0	1	1
Produkcja farb, lakierów i podobnych powłok, farb drukarskich i mas uszczelniających	0	1	1
Produkcja komputerów i urządzeń peryferyjnych	0	1	1
Produkcja leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	0	1	1
Produkcja metali szlachetnych i innych metali nieżelaznych	0	1	1
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych	0	1	1
Produkcja pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	0	1	1
Produkcja rur, przewodów, kształtowników zamkniętych i łączników, ze stali	0	1	1
Produkcja sprzętu gospodarstwa domowego	0	1	1
Produkcja urządzeń, instrumentów oraz wyrobów medycznych, włączając dentystyczne	0	1	1
Produkcja wyrobów z gumy	0	1	1
Produkcja wytwornic pary, z wyłączeniem kotłów do centralnego ogrzewania gorącą wodą	0	1	1
Przygotowywanie i podawanie napojów	0	1	1
Przygotowywanie żywności dla odbiorców zewnętrznych (katering) i pozostała gastronomiczna działalność usługowa	0	1	1
Roboty związane z budową pozostałych obiektów inżynierii lądowej i wodnej	0	1	1
Sprzedaż detaliczna narzędzi technologii informacyjnej i komunikacyjnej prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	0	1	1
Sprzedaż detaliczna prowadzona na straganach i targowiskach	1	0	1
Sprzedaż detaliczna wyrobów związanych z kulturą i rekreacją prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach	0	1	1
Sprzedaż hurtowa maszyn, urządzeń i dodatkowego wyposażenia	0	1	1

Grupa PKD	sektor własności		ogółem
	publiczny	prywatny	
Transport kolejowy pasażerski międzymiastowy	1	0	1
Transport kolejowy towarów	0	1	1
Transport wodny śródlądowy pasażerski	0	1	1
Wydobywanie kamienia, piasku i gliny	0	1	1
Wyprawa skór, garbowanie; wyprawa i barwienie skór futerkowych; produkcja toreb bagażowych, toreb ręcznych i podobnych wyrobów kaletniczych; produkcja wyrobów rymarskich	0	1	1
ogółem	458	674	1 132

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 r.”

Tabela 2. Plany zatrudnieniowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego biorących udział w sondażu w 2009 roku (według zawodów)

Kod zawodu	zawód	liczba osób
914103	Robotnik gospodarczy	322
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	251
931203	Robotnik drogowy	114
743604	Szwaczka	99
522107	Sprzedawca	71
931301	Robotnik budowlany	64
419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	62
714101	Malarz budowlany	58
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	50
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	50
224101	Piełgniarka	46
712102	Murarz	43
413103	Magazynier	41
741102	Przetwórca ryb	40
913207	Sprzątaczk	40
742204	Stolarz	40
247901	Specjalista administracji publicznej	37
932103	Pakowacz	33
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	32
741201	Cukiernik	30
513301	Opiekunka domowa	30
721203	Spawacz ręczny łukiem elektrycznym	29
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	28
341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	21
811104	Operator maszyn urabiających i ładujących	20
825390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	20
741104	Rzeźnik wędliniarz	20
721202	Spawacz ręczny gazowy	20
815401	Aparatowy procesów chemicznych	19
713604	Monter instalacji wodociagowych i kanalizacyjnych	19
322905	Ratownik medyczny	19
515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	17
311502	Technik mechanik	17
712301	Cieśla	16
833202	Operator maszyn drogowych (zawód szkolny: Mechanik maszyn i urządzeń drogowych)	16
931290	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewnym	16
345302	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	15
214204	Inżynier budowy dróg	15
722204	Ślusarz	15
743702	Tapicer	15
832201	Kierowca autobusu	14
724301	Elektromonter instalacji elektrycznych	13
741203	Piekarz	13
223114	Lekarz - choroby wewnętrzne	12
915204	Portier	12
412102	Asystent rachunkowości (zawód szkolny: Technik rachunkowości)	11
421201	Kasjer bankowy	11
346102	Opiekun w domu pomocy społecznej	11
341503	Przedstawiciel handlowy (przedstawiciel regionalny)	11
231101	Nauczyciel akademicki - nauki biologiczne	10
9313	Robotnik pomocniczy w budownictwie ogólnym	10
515101	Strażak	10

Kod zawodu	zawód	liczba osób
341504	Telemarketer	10
721204	Zgrzewacz	10
241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	9
721305	Blacharz izolacji przemysłowych	8
712401	Brukarz	8
732402	Galwanizer	8
512302	Kelner	8
7411	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	8
823290	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	8
522108	Sprzedawca w stacji paliw	8
712204	Zbrojarz	8
214203	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	7
833401	Kierowca operator wózków jezdniowych	7
743304	Krawiec	7
343201	Księgowy (samodzielny)	7
723106	Mechanik pojazdów samochodowych	7
821107	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	7
224201	Położna	7
411101	Sekretarka	7
515202	Strażnik w zakładzie dla nieletnich	7
722304	Tokarz	7
243201	Bibliotekoznawca	6
743501	Krojczy	6
223134	Lekarz - medycyna rodzinna	6
825102	Maszynista maszyn offsetowych	6
723105	Mechanik samochodów osobowych	6
913206	Salowa	6
311302	Technik elektryk	6
235201	Wizytator	6
241102	Ekonomista	5
832101	Kierowca samochodu osobowego	5
714202	Lakiernik wyrobów drzewnych	5
223133	Lekarz - medycyna ratunkowa	5
825305	Operator maszyn do produkcji papieru i tektury falistej	5
913204	Pomoc kuchenna	5
723190	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	5
828490	Pozostali monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	5
814390	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji papieru	5
712906	Robotnik rozbiórki budowli	5
213903	Specjalista zastosowań informatyki	5
341203	Broker ubezpieczeniowy	4
724201	Elektromonter (elektryk) zakładowy	4
734502	Introligator poligraficzny	4
213104	Inżynier systemów komputerowych	4
512201	Kucharz	4
2231	Lekarze	4
243102	Muzealnik	4
235102	Nauczyciel instruktor	4
814101	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	4
833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	4
822103	Operator urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych	4
8291	Operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	4
913203	Pokojowa (w hotelu)	4
933190	Pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	4
511304	Przewodnik turystyczny terenowy	4

Kod zawodu	zawód	liczba osób
515908	Strażnik miejski	4
722303	Szlifierz metali	4
311204	Technik budownictwa	4
322703	Technik elektroniki medycznej	4
713302	Tynkarz	4
213102	Administrator systemów komputerowych	3
734103	Drukarz	3
816104	Elektroenergetyk pomiarów i zabezpieczeń	3
223903	Fizjoterapeuta	3
315101	Inspektor budowlany	3
421103	Kasjer w przedsiębiorstwie	3
123301	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	3
512202	Kucharz małej gastronomii	3
723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	3
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	3
811102	Operator koparek i zwałowarek	3
827804	Operator urządzeń do produkcji piwa	3
322903	Ortoptystka	3
244104	Pedagog	3
714290	Pozostali lakiernicy	3
233190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	3
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	3
241390	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	3
913302	Pracznia	3
242904	Prawnik legislator	3
244401	Psycholog	3
422201	Recepcjonista	3
422202	Rejestratorka medyczna	3
916201	Robotnik placowy	3
741302	Serowar	3
932106	Sortowacz	3
222108	Specjalista ochrony środowiska	3
742207	Stolarz meblowy	3
341901	Asystent bankowości	2
242901	Asystent prawny	2
241902	Audytorka	2
222202	Inżynier technologii żywności	2
223150	Lekarz - pediatria	2
712501	Meliorant	2
713704	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	2
232101	Nauczyciel biologii	2
232108	Nauczyciel języka obcego	2
2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	2
814302	Operator maszyny papierniczej	2
814107	Operator strugarek i frezarek do drewna	2
513102	Opiekunka dziecięca	2
513202	Pomoc dentystyczna	2
833390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i	2
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	2
247990	Pozostali specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	2
311390	Pozostali technicy elektrycy	2
241203	Specjalista bankowości	2
241204	Specjalista do spraw finansów (analityk finansowy)	2
311104	Technik geodeta	2

Kod zawodu	zawód	liczba osób
321402	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	2
322404	Terapeuta zajęciowy	2
235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	2
213103	Analitik systemów komputerowych	1
347601	Animator kultury	1
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	1
512301	Bufetowy (barman)	1
211301	Chemik	1
321401	Dietetyk	1
241303	Doradca zawodowy	1
241101	Ekonometryk	1
816101	Elektroenergetyk elektrowni ciepłych	1
724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	1
724104	Elektromechanik urządzeń chłodniczych	1
223401	Farmaceuta - farmacja apteczna	1
722301	Frezer	1
315202	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy (zawód szkolny: Technik bezpieczeństwa)	1
315103	Inspektor ochrony przeciwpożarowej	1
512103	Intendent	1
214903	Inżynier automatyki i robotyki	1
214301	Inżynier elektryk	1
214805	Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	1
214503	Inżynier mechanik - maszyny i urządzenia przemysłowe	1
222105	Inżynier rolnictwa	1
214911	Inżynier sprzedaży	1
214917	Inżynier transportu (logistik)	1
222107	Inżynier zootechniki	1
123101	Kierownik działu finansowego i administracyjnego	1
131301	Kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	1
122901	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowany	1
123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	1
712901	Konserwator budynków	1
311902	Korektor i stroiciel instrumentów muzycznych	1
514103	Kosmetyczka (zawód szkolny: Technik usług kosmetycznych)	1
714201	Lakiernik samochodowy	1
223102	Lekarz - anestezjologia i intensywna terapia	1
223128	Lekarz - kardiologia	1
223151	Lekarz - położnictwo i ginekologia	1
223157	Lekarz - reumatologia	1
223904	Logopeda	1
816108	Maszynista urządzeń pomocniczych elektrowni	1
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych	1
723103	Mechanik pojazdów jednośladowych	1
723104	Mechanik samochodów ciężarowych	1
723306	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	1
235901	Nauczyciel bibliotekarz	1
232105	Nauczyciel geografii	1
233102	Nauczyciel historii i społeczeństwa w szkole podstawowej	1
233104	Nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej	1
232113	Nauczyciel przedmiotów zawodowych artystycznych	1
232117	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	1
232119	Nauczyciel przedsiębiorczości	1
233201	Nauczyciel przedszkola	1
234104	Nauczyciel upośledzonych umysłowo (oligofrenopedagog)	1
915301	Odczytywacz liczników	1
825105	Operator kserokopiarek	1

Kod zawodu	zawód	liczba osób
825302	Operator maszyn do produkcji opakowań z papieru i tektury	1
825307	Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	1
346103	Opiekunka środowiskowa	1
235907	Pedagog szkolny	1
221190	Pozostali biolodzy	1
214590	Pozostali inżynierowie mechanicy	1
832190	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	1
247190	Pozostali kontrolerzy i inspektorzy administracji publicznej	1
413190	Pozostali magazynierzy i pokrewni	1
828190	Pozostali monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	1
331190	Pozostali nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	1
412190	Pozostali pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	1
514990	Pozostali pracownicy usług osobistych gdzie indziej niesklasyfikowani	1
235990	Pozostali specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	1
522190	Pozostali sprzedawcy i demonstratorzy	1
419103	Pracownik do spraw osobowych	1
913303	Prasowaczka (ręczna)	1
511303	Przewodnik turystyczny miejski	1
214923	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	1
241307	Specjalista do spraw kadr	1
241914	Specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu	1
241304	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	1
214906	Specjalista kontroli jakości	1
311401	Technik elektronik	1
011101	Żołnierz zawodowy	brak danych
243101	Archiwista	brak danych
915105	Goniec	brak danych
714103	Malarz-tapeciarz	brak danych
725107	Monter elektronik - sprzęt komputerowy	brak danych
723390	Pozostali mechanicy-monterzy maszyn i urządzeń	brak danych
713690	Pozostali monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych	brak danych
827290	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	brak danych
419104	Pracownik kancelaryjny	brak danych
242905	Referendarz sądowy	brak danych
	Ogółem (bez braków danych)	2 603

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 r.”

Tabela 3. Planowana redukcja zatrudnienia wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego biorących udział w sondażu w 2009 roku (według zawodów)

Kod zawodu	zawód	liczba osób
932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	208
722204	Ślusarz	152
914103	Robotnik gospodarczy	140
419101	Pracownik biurowy (zawód szkolny: Technik prac biurowych)	117
732407	Zdobnik szkła	110
515902	Pracownik ochrony mienia i osób (zawód szkolny: Technik ochrony fizycznej osób i mienia)	70
732202	Hutnik-dmucharz szkła	60
714101	Malarz budowlany	55
714102	Malarz konstrukcji i wyrobów metalowych	50
723306	Mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych	50
743604	Szwaczka	49
931203	Robotnik drogowy	44
913207	Sprzątaczką	37
742204	Stolarz	30
814101	Operator maszyn do produkcji płyt i sklejek	30
832302	Kierowca samochodu ciężarowego	28
932190	Pozostali robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	28
513301	Opiekunka domowa	27
931301	Robotnik budowlany	27
722304	Tokarz	24
722301	Frezer	23
734590	Pozostali introligatorzy	20
741202	Karmelarz	20
742290	Pozostali stolarze i pokrewni	20
825390	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	20
828304	Monter sprzętu radiowego i telewizyjnego	20
833390	Pozostali maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	20
913206	Salowa	20
224101	Pielegniarka	17
345302	Funkcjonariusz służby penitencjarnej	15
413103	Magazynier	15
743202	Dziemiarski	15
813206	Przygotowywacz mas ceramicznych	15
915204	Portier	15
343101	Pracownik administracyjny (zawód szkolny: Technik administracji)	14
932103	Pakowacz	14
829190	Pozostali operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani	12
522107	Sprzedawca	11
322905	Ratownik medyczny	10
421201	Kasjer bankowy	10
515101	Strażak	10
722305	Ustawiacz maszyn do obróbki skrawaniem	10
815401	Aparatowy procesów chemicznych	10
828109	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	10
828401	Konfeksjoner wyrobów gumowych	10
828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	10
713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	9
345301	Funkcjonariusz służby ochrony	8
826201	Operator maszyn dziewiarskich	8
741104	Rzeźnik wędliniarz	7
825102	Maszynista maszyn offsetowych	7
2321	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	6
232117	Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	6
233101	Nauczyciel etyki w szkole podstawowej	6
341501	Handlowiec (zawód szkolny: Technik handlowiec)	6

Kod zawodu	zawód	liczba osób
721102	Formierz odlewnik	6
832201	Kierowca autobusu	6
233190	Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	5
714290	Pozostali lakiernicy	5
721290	Pozostali spawacze i pokrewni	5
721404	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	5
732490	Pozostali zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	5
828201	Monter aparatury rozdzielczej i kontrolnej energii elektrycznej	5
832101	Kierowca samochodu osobowego	5
223163	Lekarz - zdrowie publiczne	4
235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	4
342205	Technik logistyk	4
515202	Strażnik w zakładzie dla nieletnich	4
821190	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali	4
223407	Farmakolog	3
232109	Nauczyciel języka polskiego	3
235905	Nauczyciel - specjalista terapii pedagogicznej	3
312201	Operator sprzętu komputerowego	3
341902	Asystent ekonomiczny (zawód szkolny: Technik ekonomista)	3
343201	Księgowy (samodzielny)	3
512201	Kucharz	3
712102	Murarz	3
7212	Spawacze i pokrewni	3
721202	Spawacz ręczny gazowy	3
742207	Stolarz meblowy	3
742305	Szlifierz materiałów drzewnych	3
823205	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	3
913201	Łazienkowa	3
232106	Nauczyciel historii	2
232123	Nauczyciel wychowania fizycznego	2
232190	Pozostali nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	2
233108	Nauczyciel nauczania początkowego	2
241912	Specjalista do spraw marketingu i handlu (sprzedaży)	2
311104	Technik geodeta	2
311106	Technik geolog	2
513102	Opiekunka dziecięca	2
741201	Cukiernik	2
741203	Piekarz	2
823203	Odlewnik wyrobów z materiałów polimerowych	2
824190	Pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z drewna	2
921101	Pomocniczy robotnik polowy	2
932111	Pomoc krawiecka	2
214805	Inżynier geodeta - geodezyjne pomiary podstawowe i satelitarne	1
222103	Inżynier leśnictwa	1
222108	Specjalista ochrony środowiska	1
233106	Nauczyciel matematyki w szkole podstawowej	1
241922	Specjalista do spraw projektów/programów unijnych	1
243101	Archiwista	1
244104	Pedagog	1
244401	Psycholog	1
311103	Technik analityk	1
331105	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	1
343190	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	1
713401	Monter izolacji budowlanych	1
713704	Monter sieci wodnych i kanalizacyjnych	1
724201	Elektromonter (elektryk) zakładowy	1
743601	Garderobiana	1
813209	Wypalacz surowców i wyrobów ogniotrwałych	1
833104	Kierowca ciągnika rolniczego	1
712301	Cieśla	brak danych
743501	Krojczy	brak danych
	Ogółem (bez braków danych)	1 936

Źródło: opracowanie na podstawie badań własnych, „Sondaż wśród pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego w 2009 r.”